

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind organizarea și funcționarea Institutului Român pentru Drepturile Omului

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. – (1) Institutul Român pentru Drepturile Omului este instituție de interes național, cu personalitate juridică, în acord cu prevederile Rezoluției A/RES/48/134 a Adunării Generale a Națiunilor Unite din 20 decembrie 1993, prin care au fost adoptate Principiile de la Paris și Recomandarea R (97) 14 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei din 30 septembrie 1997 cu privire la înființarea de instituții naționale pentru drepturile omului.

(2) Institutul Român pentru Drepturile Omului, denumit în continuare IRDO sau Institutul, este organism independent în domeniul drepturilor omului, care, în exercitarea atribuțiilor sale, își desfășoară activitatea, în condițiile legii, fără ca aceasta să fie influențată sau îngrădită de către alte instituții ori autorități publice.

(3) Sintagma “Institutul Român pentru Drepturile Omului” nu poate fi folosită de nicio instituție publică sau privată, în cuprinsul denumirii acesteia.

(4) Institutul Român pentru Drepturile Omului este ordonator terțiar de credite. Finanțarea IRDO se asigură din bugetul Parlamentului ca poziție distinctă pentru cheltuieli privind funcționarea Institutului și salarizarea personalului.

(5) Sediul Institutului este în Municipiul București.

Art. 2. - (1) Institutul Român pentru Drepturile Omului își desfășoară activitatea în scopul promovării și protecției drepturilor omului în conformitate cu Rezoluția A/RES/48/134 a Adunării Generale a Națiunilor Unite din 20 decembrie 1993 prin care au fost adoptate Principiile de la Paris.

(2) În îndeplinirea scopului său, IRDO are ca obiective: drepturile și libertățile fundamentale cuprinse în Constituția României, drepturile omului recunoscute de comunitatea internațională, îndeosebi cele stipulate în Declarația Universală a Drepturilor Omului, în convențiile ONU, în convențiile Consiliului Europei și în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, precum și obligațiile legate de dimensiunea umană în cadrul OSCE.

Art. 3. - Pentru realizarea mandatului său, de promovare și protecție a drepturilor omului, IRDO are ca atribuții:

a) monitorizarea și raportarea situației drepturilor omului din România, întocmirea de rapoarte și recomandări cu privire la modul cum sunt respectate și aplicate normele în vigoare, precum și sesizarea asupra unor încălcări ale drepturilor omului. În acest scop, Institutul poate solicita toate informațiile și documentele necesare de la instituțiile abilitate care au obligația să comunice sau după caz, să pună de îndată la

dispoziția Institutului, în condițiile legii, informațiile, documentele sau actele pe care le dețin.

b) informarea organismelor publice, a organizațiilor neguvernamentale, a cetățenilor și a factorilor interesați din sectorul privat privind documentele, practicile și uzanțele internaționale în domeniul drepturilor omului, inclusiv prin traducerea lor;

c) organizarea și coordonarea de programe de formare în domeniul drepturilor omului, cu privire la promovarea și respectarea acestora, destinate îndeosebi acelor categorii de persoane care au răspunderi speciale pentru protecția drepturilor omului sau pentru cunoașterea problematicii drepturilor omului în rândurile unor largi categorii ale populației;

d) furnizarea de puncte de vedere, recomandări, propuneri și rapoarte cu privire la orice aspect legat de promovarea și protecția drepturilor omului la solicitarea comisiilor Parlamentului, în cadrul elaborării proiectelor de lege având la bază rezoluții și recomandări ale instituțiilor europene și ale altor organisme internaționale care au legătură directă sau indirectă cu drepturile omului;

e) oferirea de consultanță Parlamentului și Guvernului în procesul de aderare, ratificare și de implementare a instrumentelor internaționale privind drepturile omului, precum și în ceea ce privește aplicarea recomandărilor europene sau internaționale cu privire la drepturile omului;

f) inițierea și realizarea de cercetări în domeniul protecției drepturilor omului, identificarea de bune practici și publicarea de studii pe diverse arii tematice din domeniu;

g) publicarea unui buletin privind drepturile omului și asigurarea unei largi difuzări a acestuia, inclusiv prin traducere în limbi străine;

h) menținerea și funcționarea unui centru de documentare și consultare, conținând texte de convenții internaționale, legi, documente, studii și publicații referitoare la drepturile omului, precum și oferirea de consultanță specializată în domeniu;

i) Institutul cooperează și organizează, periodic, consultări și acțiuni comune cu organizațiile societății civile, cu instituțiile naționale și cu alte organisme care desfășoară activități în domeniul drepturilor omului;

j) colaborează și participă la evenimente organizate de către sau cu instituțiile naționale pentru drepturile omului sau organisme similare din alte țări, precum și de către sau cu organizații internaționale și regionale care desfășoară activități în domeniul drepturilor omului.

Art.4. - (1) Activitatea Institutului Român pentru Drepturile Omului are caracter public. Serviciile IRDO sunt deschise tuturor utilizatorilor.

(2) IRDO publică și diseminează cu titlu gratuit cercetările, studiile, rapoartele și recomandările realizate în cadrul Institutului.

(3) Institutul, în conformitate cu scopul său, poate încheia parteneriate sau contracte de voluntariat pe perioadă determinată, potrivit legii.

Art.5. - (1) Institutul Român pentru Drepturile Omului este condus de un Consiliu general, reprezentativ, cu activitate nepermanentă, care decide asupra tuturor aspectelor semnificative privind activitatea instituției.

(2) Consiliul general este format din 15 membri, cu următoarea componență:

a) câte un membru desemnat de fiecare dintre Comisiile pentru drepturile omului și Comisiile juridice din Parlamentul României;

b) patru membri desemnați din cadrul unor universități de prestigiu din țară, de către Consiliul Național al Rectorilor din România;

c) patru reprezentanți ai societății civile cu activitate în domeniul drepturilor omului desemnați de Comitetul director al IRDO, numiți din partea: unei organizații care activează în domeniul protecției drepturilor copilului, a unei organizații care activează în domeniul nediscriminării, a unei organizații care activează în domeniul educației și a organizațiilor care apără drepturile persoanelor cu dizabilități;

d) un reprezentant desemnat de Ministerul Educației Naționale din învățământul preuniversitar, fără drept de vot;

e) un reprezentant desemnat de comun acord de asociațiile magistraților, legal constituite;

f) directorul Institutului Român pentru Drepturile Omului.

(3) Membrii Consiliului general sunt aleși pentru o perioadă de patru ani care, în principiu, corespunde mandatului parlamentar. Aceștia pot deține cel mult două mandate consecutive. După încheierea celui de-al doilea mandat este necesară o pauză, de cel puțin patru ani, pentru a putea deține un nou mandat.

(4) Consiliul general se reunește anual, în plen, în primul trimestru al anului sau ori de câte ori Comitetul director consideră necesară întrunirea acestuia. Pentru ca ședințele Consiliului general să fie valide, este necesară întrunirea unui cvorum de jumătate plus unu din numărul total al membrilor săi cu drept de vot.

(5) Consiliul general aprobă, cu jumătate plus unu din numărul membrilor săi cu drept de vot: Raportul de activitate al Institutului, Regulamentul de organizare și funcționare, Regulamentul de ordine interioară, execuția bugetară, planul anual de activități, componența Comitetului director și validează rezultatul concursului pentru ocuparea funcției de director al Institutului.

(6) Consiliul general monitorizează activitatea Institutului, cu scopul de a urmări aducerea la îndeplinire a obiectivelor cuprinse în Planul anual de activități al instituției. În acest sens, poate înainta propuneri Comitetului director în legătură cu activitatea acestuia.

(7) Consiliul general desemnează Comitetul director, dintre membrii săi, format din șapte persoane, alese cu votul a cel puțin jumătate plus unu dintre membrii Consiliului general cu drept de vot, astfel:

a) doi reprezentanți din partea Comisiilor pentru drepturile omului din Parlament;

b) doi reprezentanți ai mediului academic;

c) doi reprezentanți ai societății civile;

d) directorul Institutului.

(8) Comitetul director asigură conducerea activității curente a Institutului.

(9) Mandatul Comitetului director este de patru ani și corespunde cu mandatul Consiliului general. Fiecare membru al Comitetului director poate deține cel mult două mandate consecutive, urmând ca un nou mandat să poată fi obținut după o pauză de patru ani.

(10) Comitetul director are următoarele atribuții:

a) analizează și aprobă proiectul de buget pentru anul următor;

b) analizează și aprobă desfășurarea acțiunilor ce decurg din Planul anual de activități adoptat de Consiliul general;

c) elaborează hotărâri privind declanșarea concursurilor pentru ocuparea locurilor vacante, promovarea personalului, delegarea personalului pe funcții de conducere;

d) alte atribuții stabilite de Consiliul general.

Art.6.- (1) Directorul reprezintă Institutul ca persoană juridică, conform reglementărilor în vigoare. Acesta răspunde de managementul curent al instituției și este, totodată, și șeful Sectorului cercetare.

(2) Directorul Institutului Român pentru Drepturile Omului este validat, în baza unui concurs, de către Consiliul general, cu jumătate plus unu din numărul membrilor săi cu drept de vot.

(3) Mandatul directorului Institutului este de cinci ani. La încheierea primului mandat, Consiliul general poate să reînnoiască o singură dată mandatul acestuia prin votul secret a cel puțin jumătate plus unu dintre membrii săi. După deținerea a două mandate consecutive, în vederea obținerii unui nou mandat, este necesară o pauză de minimum cinci ani.

(4) Postul de director devine vacant în una din următoarele situații:

- a) încheierea a două mandate consecutive;
- b) demisie;
- c) imposibilitatea definitivă a exercitării atribuțiilor;
- d) deces.

(5) Directorul Institutului are următoarele atribuții:

a) reprezintă Institutul ca persoană juridică în relațiile cu instituțiile și organismele naționale și internaționale;

b) ia toate măsurile necesare pentru bunul mers a întregii activități a IRDO;

c) conduce, coordonează și organizează direct activitatea Sectorului cercetare;

d) aprobă încheierea de parteneriate cu instituții și organizații din țară și din străinătate;

e) organizează concursurile pentru ocuparea posturilor vacante;

f) este ordonator terțiar de credite, calitate pe care o poate delega înlocuitorului de drept, în condițiile Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice;

g) aprobă statul de funcții și numărul de personal necesar activității instituției, în limita bugetului anual, care se validează de către Comitetul director.

Art.7.- (1) Directorul adjunct este validat de către Comitetul director, în baza unui concurs. Directorul adjunct este, totodată, și șeful Sectorului informare și documentare.

(2) Mandatul directorului adjunct este de cinci ani. La încheierea primului mandat, Comitetul director poate să reînnoiască o singură dată mandatul acestuia, prin votul secret a cel puțin jumătate plus unu dintre membrii săi. După deținerea a două mandate consecutive, în vederea obținerii unui nou mandat, este necesară o pauză de minimum cinci ani.

(3) Postul de director adjunct devine vacant în una din următoarele situații:

- a) încheierea a două mandate consecutive;
- b) demisie;
- c) imposibilitatea definitivă a exercitării atribuțiilor;
- d) deces.

(4) Directorul adjunct are următoarele atribuții:

a) este înlocuitorul de drept al directorului Institutului pe perioada cât acesta lipsește sau nu își poate exercita atribuțiile;

b) conduce, coordonează și organizează direct activitatea Sectorului informare și documentare;

c) conduce, coordonează și răspunde, împreună cu redactorul-șef, de activitatea editorială a Institutului, de apariția Revistei „Drepturile Omului”, precum și a tuturor publicațiilor editate de IRDO;

d) întocmește Raportul de activitate al Institutului, la sfârșitul fiecărui an.

Art.8. - (1) Institutul Român pentru Drepturile Omului are următoarea structură organizatorică:

a) Sectorul informare și documentare;

b) Sectorul formare și pregătire a specialiștilor;

c) Sectorul cercetare;

d) Sectorul administrativ.

(2) Structura organizatorică, statul de funcții și numărul de personal necesar desfășurării activității Institutului, se aprobă prin ordin de către directorul instituției și se validează de către Comitetul director, în limita bugetului anual.

Art.9.- (1) Personalul Institutului Român pentru Drepturile Omului își desfășoară activitatea în baza contractului individual de muncă și a Regulamentului de organizare și funcționare. Salarizarea personalului cu funcții de conducere și de execuție se realizează corespunzător funcțiilor specifice de conducere și de execuție a funcționarilor publici parlamentari, în condițiile legii.

(2) Structura de personal a Institutului cuprinde personalul de conducere, personalul de execuție și personalul auxiliar, în limita maximă de 25 de persoane.

(3) Personalului din cadrul Institutului Român pentru Drepturile Omului, nominalizat în echipele de proiecte finanțate din fonduri europene nerambursabile, post-aderare, precum și din împrumuturi externe contractate sau garantate de stat rambursabile sau nerambursabile, îi sunt aplicabile prevederile legale în materie.

(4) Funcțiile de conducere și de execuție din cadrul Institutului se ocupă prin concurs sau examen, în condițiile legii.

(5) Angajarea, promovarea, precum și modificarea și încetarea raporturilor de muncă ale personalului se fac prin decizie a directorului Institutului, în condițiile legii, cu aprobarea Comitetului director.

(6) Persoanele cu funcții de conducere și de execuție din cadrul Institutului nu pot fi membri ai unui partid politic și nu pot îndeplini nicio altă funcție publică sau privată, cu excepția activităților și funcțiilor didactice din învățământul superior.

(7) Trecerea de pe un post de conducere pe un post de execuție vacant se face cu aprobarea Comitetului director, la cererea scrisă și motivată a persoanei care ocupă funcția de conducere.

(8) Atribuțiile, sarcinile și răspunderile individuale ale personalului se stabilesc prin fișa postului, pe baza Regulamentului de organizare și funcționare al IRDO.

(9) Încălcarea prevederilor prezentei legi sau ale Regulamentului de organizare și funcționare a Institutului Român pentru Drepturile Omului de către personalul acestuia atrage răspunderea disciplinară sau administrativă, după caz. Răspunderea disciplinară se stabilește prin Regulamentul de organizare și funcționare al IRDO.

Art.10. - (1) Institutul organizează evenimente în colaborare cu organisme care desfășoară activități în domeniul drepturilor omului.

(2) Institutul organizează anual o conferință, cu ocazia Zilei Internaționale a Drepturilor Omului, cu participare națională și internațională.

Art.11. - (1) Institutul susține cu specialiști, organizarea unor cursuri privind drepturile omului în instituții de învățământ superior din țară. În cadrul acestor cursuri,

pot fi invitați, pentru a prezenta expuneri personalități din diferite țări, specialiști cunoscuți prin preocupările lor pentru promovarea drepturilor omului pe plan mondial.

(2) Institutul poate acorda asistență de specialitate în domeniul drepturilor omului, în cadrul mediului universitar sau preuniversitar din țară, la solicitarea acestora.

Art.12. - (1) Regulamentul de organizare și funcționare al IRDO se aprobă de către Consiliul general, la propunerea directorului Institutului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Raportul anual vizează activitatea Institutului pe un an calendaristic și se înaintează, în primul trimestru al anului următor, Consiliului general al IRDO în vederea dezbaterii și aprobării.

(3) Institutul Român pentru Drepturile Omului are obligația de a trimite, spre informare, Birourilor Permanente ale Camerei Deputaților și Senatului și de a prezenta în cadrul Comisiilor pentru drepturile omului din Parlament, raportul anual cu privire la activitățile sale. Raportul anual se publică pe site-ul oficial al Institutului.

Art.13. - (1) Cheltuielile Institutului se alocă din bugetul Parlamentului.

(2) În conformitate cu scopul și obiectivele sale, Institutul se poate angaja în activități de cercetare și alte activități sponsorizate și finanțate prin proiecte naționale, europene și internaționale care au legătură cu obiectul activității sale și, de asemenea, poate accepta contribuții voluntare sau donații, în condițiile legii.

Art.14. - (1) După intrarea în vigoare a prezentei legi, membrii actuali ai Consiliului general al Institutului își continuă mandatul, până la expirarea acestuia.

(2) Directorul Institutului Român pentru Drepturile Omului își continuă mandatul, până la expirarea acestuia.

Art.15. - La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea nr.9/1991 privind înființarea Institutului Român pentru Drepturile Omului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 30 ianuarie 1991.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
NICOLAE - LIVIU DRAGNEA

PREȘEDINTELE SENATULUI
CĂLIN-CONSTANTIN-ANTON POPESCU - TĂRICEANU